

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de opvolgingsprocedure van het werkzoekgedrag

Samenvatting

Dit besluit wijzigt de opvolgingsprocedure van het werkzoekgedrag van verplicht ingeschreven werkzoekenden. Op vandaag kent die opvolging 3 soorten afsprakenbladen, met name het afsprakenblad, het formeel afsprakenblad en het ultiem afsprakenblad. Met dit besluit wordt het formeel afsprakenblad geschrapt zodat de bemiddelaar onmiddellijk een ultiem afsprakenblad kan opmaken, wanneer de verplicht ingeschreven werkzoekende niet voldoende werkzoekgedrag kan aantonen. Hiermee beperken we ook de administratieve lasten voor onze bemiddelaars en zal het dossier sneller worden overgedragen aan de controledienst

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Deze wijziging geeft uitvoering aan de afspraken gemaakt in het “actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden”, zoals voorgesteld op de Vlaamse Regering van 14 februari 2025.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Deze wijziging geeft uitvoering aan de afspraken gemaakt in het “actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden”, zoals voorgesteld op de Vlaamse Regering van 14 februari 2025.
- Het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 26 mei 2025;
- Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/188 werd gegeven op 30 mei 2025.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Om uitvoering te geven aan de afspraken gemaakt in het “actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden”, zoals voorgesteld op de Vlaamse Regering van 14 februari 2025, wordt met deze wijziging de procedure voor de opvolging van het werkzoekgedrag van verplicht ingeschreven werkzoekenden door de VDAB-bemiddelaars vereenvoudigd en ingekort. Hiermee worden, zoals omschreven in artikel 2, 11° van het decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”, de werkzoekenden bedoeld die bij VDAB zijn ingeschreven met het oog op het ontvangen van een uitkering.

De controlebevoegdheid voor burgers die een leefloon ontvangen valt wettelijk bij het OCMW, zij vallen niet onder de werkloosheidsreglementering en zijn dus geen ‘verplicht ingeschreven werkzoekenden’. Uit de regelgeving die op hen van toepassing is, volgt wel dat zij zich moeten inschrijven bij VDAB en dat VDAB hen begeleidt naar werk. Ook voor hen wordt de procedure voor de opvolging van het werkzoekgedrag via afsprakenbladen toegepast. Wanneer de burger die een leefloon ontvangt het ultiem afsprakenblad weigert te ondertekenen of na ondertekening van het ultiem afsprakenblad onvoldoende werkzoekgedrag aantoont, wordt het dossier overgemaakt aan het bevoegde OCMW voor verdere behandeling.

De huidige procedure kent 3 soorten afsprakenbladen, met name het gewoon afsprakenblad, het formeel afsprakenblad en het ultiem afsprakenblad. Deze afsprakenbladen zijn in het leven geroepen om de opvolging van actieve beschikbaarheid te waarborgen. Actieve beschikbaarheid betekent dat een werkzoekende vanaf dag één voldoende inspanningen moet leveren om werk te vinden, ook zonder contact met VDAB. VDAB volgt dit periodiek op. Bij een gesprek tussen werkzoekende en bemiddelaar wordt het werkzoekgedrag van de betreffende periode geëvalueerd. Bij zelfredzame werkzoekenden die voldoende inspanningen leveren en goed meewerken is het formalistisch vastleggen van afspraken onder de vorm van een gewoon afsprakenblad vaak niet nodig. Anderzijds kan een werkzoekende bij gebrek aan werkzoekgedrag of weigering tot inspanning onmiddellijk een formeel afsprakenblad krijgen. In de meeste gevallen bevindt de werkzoekende zich tussen deze twee uitersten en stelt de bemiddelaar een gewoon afsprakenblad op.

De huidige procedure met drie afsprakenbladen wordt herleid naar twee soorten afsprakenbladen door het schrappen van het formeel afsprakenblad. Bij het niet voldoende aantonen van werkzoekgedrag zal de verplicht ingeschreven werkzoekende onmiddellijk een ultiem afsprakenblad voorgelegd krijgen.

Met deze wijziging wordt niet enkel voor de verplicht ingeschreven werkzoekende meer duidelijkheid gegeven over de fase van het bemiddelingsproces waarin hij zich bevindt, maar wordt ook de administratieve last voor de VDAB-bemiddelaars beperkt. Zij zullen nu enkel nog ‘gewone’ en ultieme afsprakenbladen opmaken.

Verder zorgt dit ook voor een aanklappende bemiddelingsproces, waarbij de doorlooptijd van het gehele traject wordt ingekort bij die werkzoekenden die niet voldoende werkzoekgedrag aantonen. Zij zullen sneller kunnen worden doorverwezen naar de controledienst zodat een sanctie kan volgen voor die werkzoekenden die niet positief meewerken aan hun traject naar werk.

VDAB streeft er in eerste instantie naar om de lopende processen formeel/ultiem zoveel als mogelijk af te ronden vóór het einde van 2025. Voor verplicht ingeschreven werkzoekenden die eind 2025 nog in

formele opvolging zitten, zal er een korte overgangsperiode zijn. Aangezien de opvolging van de actieve beschikbaarheid een periodiek proces is, dient het werkzoekgedrag van die verplicht ingeschreven werkzoekenden over de afgelopen periode sowieso te worden geëvalueerd. De opdrachten uit dat formeel afsprakenblad kunnen daarin meegenomen worden als element ter beoordeling. Is er onvoldoende werkzoekgedrag, kan overgegaan worden naar een ultiem afsprakenblad. In dat geval zijn de rechten van de werkzoekenden die gestart zijn met een formeel in 2025 wel gevrijwaard, want ze zijn begonnen in een systeem van méér kansen en die krijgen ze dan ook. Als de werkzoekende wél voldoende werkzoekgedrag vertoont, dan wordt er uiteraard geen ultiem afsprakenblad opgemaakt, maar een gewoon afsprakenblad.

Deze wijziging in de procedure voor de opvolging van het werkzoekgedrag maakt deel uit van de acties die worden uitgevoerd in het kader van het 'Actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden'. Er werden reeds verschillende acties uitgevoerd met betrekking tot aanklappende bemiddeling zoals de versterking van de sociale interventieteams (SIA's), versterkt outplacement, het organiseren van jobbeurzen, inzet op duidelijke sollicitatie-opdrachten en dergelijke om werkzoekenden intensiever en gericht te bemiddelen naar werk. In de loop van dit jaar zal verder uitvoering gegeven worden aan de andere maatregelen uit dit actieplan.

De komende maanden wordt er verder gewerkt aan de uitvoering van het actieplan. Het aandeel bemiddelaars in het personeelsbestand van de VDAB wordt verhoogd, we versnellen de opstart van individuele begeleidingstrajecten van werkzoekenden en langdurig zieken. Daarnaast zorgen we voor meer dienstverlening op maat voor werkzoekenden door middel van matching en sollicitatieopdrachten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1. Dit artikel heeft geen verdere toelichting.

Art. 2. Deze bepaling werd in essentie al ingevoerd bij de vorige besluitwijziging (inzake digitale bemiddeling) en wordt heden louter verplaatst en licht gewijzigd i.f.v. het schrappen van het formeel afsprakenblad. De ratio legis van deze bepaling was de volgende. In het federaal normatief kader is voorzien dat de verplicht ingeschreven werkzoekende zijn stappen m.b.t. actieve beschikbaarheid kan aantonen o.a. door zijn fysieke bewijzen mee te brengen naar het opvolgingsgesprek. Dit wordt gewaarborgd door het organiseren van een opvolgingsgesprek op een fysieke locatie. Hieruit vloeit ook voort dat als de bemiddelaar (anders dan op basis van een fysiek gesprek) vermoedt dat het werkzoekgedrag van de verplicht ingeschreven werkzoekende onvoldoende is, de verplicht ingeschreven werkzoekende eerst wordt uitgenodigd voor een opvolgingsgesprek op een fysieke locatie vooraleer de bemiddelaar kan besluiten dat het werkzoekgedrag onvoldoende is..

Art. 3. Dit artikel heeft geen verdere toelichting.

Art. 4. Deze drie artikelen worden opgeheven omdat zij overbodig zijn geworden door het verdwijnen van het formeel afsprakenblad.

Art. 5. Dit artikel heeft geen verdere toelichting.

Art. 6. Dit artikel heeft geen verdere toelichting.

Art. 7. Dit artikel wordt opgeheven omdat de inhoud ervan werd opgenomen in artikel 111/14.

Art. 8. Dit artikel heeft geen verdere toelichting.

Art. 9. Gezien er in de toekomst geen formele afsprakenbladen meer zullen bestaan, wordt de vermelding van een formeel afsprakenblad in geval van een vrijstelling van beschikbaarheid geschrapt. In de toekomst zal dus een 'gewoon' afsprakenblad worden opgesteld in dergelijk geval. Ook hier is de werkzoekende er sowieso toe gehouden de afspraken na te komen.

Art. 10. Net zoals in alle andere gevallen zal bij niet naleving van de afspraken in een afsprakenblad, overgegaan worden tot het opmaken van een ultiem afsprakenblad.

Art. 11. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Art. 12. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Deze wijzigingen kennen geen financiële impact.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Niet van toepassing.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing.

4 VERDER TRAJECT

- Advies Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- Advies Raad van State
- Definitieve goedkeuring

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de opvolgingsprocedure van het werkzoekgedrag;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk;
 - 2.1 te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de SERV in te winnen;
 - 2.2 te machtigen te beoordelen of voorgenoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - 2.3 te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR